

Nr. 6 om Ekspropriation af Jord i visse Tilfælde kunde jeg i det væsentlige tiltræde, naar det ikke vilde lægge, som ogsaa den højtærede Landbrugsminister udtalte i Gaar, Forslaget Vanskeligheder i Vejen. Jeg har nemlig den Opfattelse, at det vilde bidrage til, at der lettere vilde komme Handler i Stand ad privat Vej. Navnlig vilde det for de Egenes Vedkommende, hvor Fæsteforholdet særlig er til Stede, og hvor det under de nuværende Forhold er omtrent umuligt at oprette Husmandsbrug, lette disses Oprettelse. Derimod kan jeg i Modsætning til den sidste ærede Taler ikke tiltræde de Tanker, der ere nedlagte i Mindretallets Ændringsforslag til § 20 om offentligt Fæste. Jeg tror, at vi have haft for mange Prøver paa Fæstevæsenets Velsignelser her i Danmark til at fortsætte paa dette Grundlag og søge dette Princip udviklet videre gennem Lovforslaget. Jeg har ikke paa Fyn erfaret, at der er Husmænd, der have ønsket at komme ind under dette Forhold, tværtimod er det Opgaven for dem at naa frem til at faa selvstændige Hjem, og min Opfattelse er derfor den, at vi maa arbejde videre paa Forslagets Grundtanke: at skabe fri, selvstændige og selvejende Husmandshjem i saa vid Udstrækning som muligt i dette Land.

Jeg kan i samme Forbindelse heller ikke anbefale Ændringsforslaget Nr. 21, der ogsaa er stillet af Mindretallet, idet jeg gaar ud fra, at hvis de, som ere naaede frem til at kunne komme i Betragtning ved Erhvervelsen af Lodder, ikke have vist saa megen Energi og Sparsommelighed, at de kunne indsætte $\frac{1}{10}$, paatage vi os et Ansvar ved at overlade dem at faa en Ejendom, hvor de skulle forrente mere end $\frac{9}{10}$ af Ejendommens Laaneværdi. Fremtiden her i Danmark er jo væsentlig afhængig af, hvorledes den Ungdom, der vokser op, vil arbejde under disse Forhold, og der tror jeg, at det har særlig Betydning, at man kan indprente den, at det er gennem Dygtighed, Nøjsomhed og Sparsommelighed, at der skal arbejdes frem til at naa en selvstændig Stilling, og at de netop ved at arbejde under disse Forhold ville kunne naa frem dertil. Det vil være muligt for dem, ogsaa ved Hjælp af de nuværende Tyendeparekasser, at samle de faa Hundrede Kroner, der ere nødvendige for at danne sig et saadant selvstændigt Hjem. Jeg tror, den Tid vil komme, da Ungdommen selv vil være os taknemmelig for, at vi have fastholdt dette Grundprincip, som ligger i det nuværende Lovforslag. Det

forekommer mig, at det er et af de bedste, der have været fremme paa Rigsdagens Bord, og derfor er det mig en Glæde at stemme for det med de af Flertallet stillede Ændringsforslag.

Birek: Jeg kan slutte mig til de Argumenter, der ere fremkomne fra ærede Taleres Side for en Forhøjelse af Laaneværdien til 6,000 Kr. Jeg tror, at naar Maalet er at faa oprettet selvstændige Husmandsbrug, saaledes at Indehaverne væsentlig kunne leve deraf, maa man i Virkeligheden ønske, at Summen bliver saa stor, at det selv paa Sjælland og paa de øvrige Øer vil være muligt at naa dette Maal. Jeg skal ikke komme tilbage til den Argumentation, som jo ogsaa blev anført for dette Forslag ved 1ste Behandling, men henholde mig til de Ytringer, som faldt den Gang, og skal kun sige, at jeg vil stemme for de 6,000 Kr., idet jeg er aldeles sikker paa, at den højtærede Landbrugsminister, der skal administrere Loven, ikke vil gaa saa højt op, naar det ikke er nødvendigt, men at han paa den anden Side, i Fald der gives ham Lovhjemmel dertil, ogsaa vil gaa saa højt op, hvor det er nødvendigt. Jeg tror, at det er doktrinært ikke at stemme for en saadan Forhøjelse af Laaneværdien.

Jeg maa sige, at jeg er noget ked af, at det højtærede Udvalg ikke har skænket Tanken om Arvefæste uden Ret til Salg og Pantsætning større Opmærksomhed, end det har gjort. Jeg ved, at der i Udvalget sidder adskillige Tilhængere af denne Tanke, men de ere af opportune Grunde gaaede bort derfra. Jeg er ked deraf, thi jeg tror, at det er i højeste Grad uheldigt. Jeg er aldeles sikker paa, at i Løbet af 5 eller maaske 10 Aar vil denne Forsamlings store Flertal komme til at staa paa det samme Standpunkt, hvor jeg nu staa, naar man har faaet større Erfaringer, end man har nu, om, hvorledes denne Husmandslov har virket. Det staa fuldstændig klart for mig, og det ville de Herrer ogsaa forstaa, at naar vi kun fordre, at Ejeren skal ejes $\frac{1}{10}$ af sin Jord, vil en hvilken som helst Konjunktursvingning, et hvilket som helst personligt Uheld, der tilstøder ham, kunne bevirke, at han faktisk bliver insolvent. Jeg skal heller ikke paa dette Punkt her ved 2den Behandling komme ind paa Argumentationen, men nøjes med at henvise til de Udtalelser, der fra forskellige Sider ere faldne ved 1ste Behandling, idet jeg, som sagt, er ked af, at de Herrer have forladt deres Standpunkt. Over for det ærede Medlem